

Inflácia - indexy spotrebiteľských cien v auguste 2023

Posledná aktualizácia: 14.06.2024 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Tematická oblasť: null

Okruh: null

Dátum publikovania: 14.09.2023

Príloha – Inflácia august 2023 (ZIP – 624 kB)

Inflácia naďalej klesá, v auguste sa dostala na hodnotu 8,9 %

V tomto roku medzimesačne prvýkrát zlacneli všetky potravinové položky, najmä sezónna zelenina a ovocie, no výrazné zdraženie pohonných látok v auguste tento pokles vyvážilo. Spotrebiteľské ceny tovarov a služieb si tak v auguste zachovali priemernú júlovú úroveň. Medziročne pokračovalo ďalšie spomaľovanie tempa rastu cien potravín na hodnotu 13,6 %.

Krivka medziročnej inflácie je od marca tohto roku v zostupnej fáze. Aktuálne sa pod vplyvom spomalenia rastu cien potravín a nákladov na bývanie dostala na hodnotu 8,9 %, čo je najnižšia hodnota od februára 2022. Oproti predchádzajúcemu mesiacu sa spotrebiteľské ceny tovarov a služieb v priemere nemenili, hoci pohyb cien nadol nastal v polovici z 12 hlavných výdavkových skupín domácností.

Stiahnite si statický graf vo vysokom rozlíšení [vo formáte PDF](#) (85 kB), alebo [vo formáte PNG](#) (135 kB).

Medzimesačný vývoj – august 2023 v porovnaní s júlom 2023

Nezmenená priemerná výška cenovej hladiny tovarov a služieb v auguste na úrovni minulého mesiaca bola výsledkom poklesu cien v 6 z 12 hlavných sledovaných odborov (výdavkových skupín domácností), ktorý na strane druhej vykompenzoval najmä výrazný medzimesačný rast cien pohonných látok.

Najväčší vplyv ťahajúci medzimesačnú infláciu smerom nadol mali v auguste **potraviny**, ktorých ceny klesli v priemere o 1,1 %. K zníženiu cien, ktoré bolo celkovo najvýznamnejšie za posledné tri roky, došlo vo všetkých deviatich sledovaných potravinových položkách. Predovšetkým však zlacneli ceny zeleniny o 4,6 %, ovocia o 2,8 %, mlieka, syrov a vajec o 0,8 % (ovplyvnené poklesom cien vajec), chleba a obilnín o 0,9 %, ale aj mäsa o 0,2 %, olejov a tukov o 1,1 %, cukru a cukroviniek o 0,9 %.

Spomedzi ďalších výdavkových skupín, ktoré zaznamenali pokles cien, mali podstatnejší vplyv na medzimesačnú infláciu nižšie ceny v odbore **bývanie a energie**, najmä zlacnenie imputovaného nájomného o 0,5 % (pokles cien stavebných materiálov) a pevných palív o 1,7 %.

K zníženiu priemernej cenovej úrovne v auguste prispeli tiež nižšie ceny minerálnych vôd a štiav, piva, vína a sezónne výpredaje obuvi.

Opačný, rastový trend zaznamenali najmä ceny pohonných látok, ktoré v porovnaní s júlom zdraželi o 7,3 % a dorovnali tak významnejší pokles cien potravín. Vyššie ceny však august priniesol napríklad aj pri farmaceutických výrobkoch, ambulantných, stravovacích a ubytovacích službách. Drahšie boli aj organizované dovolenkové zájazdy a poistenie súvisiace s dopravou.

Index spotrebiteľských cien sa v auguste oproti júlu zvýšil v domácnostiach zamestnancov o 0,1 %, v nízkopříjmových domácnostiach sa nezmenil a v domácnostiach dôchodcov klesol o 0,2 %.

Medziročný vývoj – august 2023 v porovnaní s augustom 2022

Opätovné, v poradí už šieste spomalenie tempa rastu celkovej inflácie na aktuálnych 8,9 % sprevádzali medziročné rasty

všetkých 12 odborov (výdavkových skupín domácností), v 5 z nich pritom ešte stále dvojciferné. V 7 výdavkových skupinách zdražovanie zmiernilo svoje tempo. Najväčší vplyv na celkovú infláciu majú stále dve najvýznamnejšie položky vo výdavkoch domácností - **potraviny s nealko nápojmi a bývanie a energia**.

Dynamika rastu cien **potravín** spomaľovala už piaty mesiac, v auguste boli medziročne drahšie o 13,6 %. Tempo zdražovania poľavilo vo všetkých 9 zložkách. Rast cien nad 20 % zostal už iba pri položke cukor, džem a cukrovinky. Ďalší pokles zaznamenali ceny olejov a tukov, ktorých medziročné zníženie o 6,8 % bolo spôsobené predovšetkým ich prudkým zdražením v minulom roku.

Rast cien v odbore **bývanie a energia** sa utlmil a klesol na úroveň 7,3 %, nižšia hodnota bola iba koncom roka 2021. Nad úrovňou 20 % sa však stále držali ceny pevných palív, tepelnej energie na 17 %, ceny údržby a opravy obydli klesli na 15 %.

Výraznejšiemu poklesu celkovej inflácie bránilo tiež zdražovanie v reštauráciách a hoteloch, zdravotníctve a vo vzdelávaní. Najvýznamnejšie boli posuny cien nahor pri farmaceutických výrobkoch a ambulantných službách, z toho najmä pri službách zubných lekárov, ktoré sa opäť priblížili k medziročnému navýšeniu o 20 %. Tovary a služby na bežnú údržbu domácností vzrástli oproti vlaňajšku o 17,9 %, primárne a predprimárne vzdelávanie je oproti vlaňajšku drahšie o 30,8 %.

Ceny pohonných hmôt síce medzimesačne výrazne zdraželi, no oproti augustu 2022 sú nižšie o 4,5 %.

Index spotrebiteľských cien sa v auguste 2023 medziročne zvýšil za domácnosti zamestnancov o 8,9 %, za nízkopříjmové domácnosti o 9,4 % a za domácnosti dôchodcov o 8,8 %.

V súhrne za osem mesiacov roka 2023 sa spotrebiteľské ceny medziročne zvýšili o 12,5 % (za domácnosti zamestnancov o 12,4 %, za nízkopříjmové domácnosti o 13,3 % a za domácnosti dôchodcov o 13,1 %).

Vývoj jadrovej a čistej inflácie

Pri augustovej úhrnnej miere medziročnej inflácie 8,9 % dosiahla **jadrová inflácia** hodnotu 9,6 % a **čistá inflácia** hodnotu 8,4 %. Medzimesačne jadrová inflácia zostala na júlovej úrovni a čistá inflácia dosiahla hodnotu 0,4 %.

Jadrová inflácia sleduje rast cenovej hladiny po vylúčení vplyvu zmien regulovaných cien (napr. ceny energií) a iných administratívnych opatrení (napríklad úprav daní a podobne). Čistá inflácia je jadrová inflácia bez zmien cien potravín.

Zdroj údajov databáza DATAcube.:

- **Indexy rastu cien (inflácia) - medziročne**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roku \[sp0005ms\]](#)
- [Indexy spotrebiteľských cien - podrobné údaje \[sp0029ms\]](#)

- **Indexy rastu cien (inflácia) - medzimesačne**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti predchádzajúcemu mesiacu \[sp0004ms\]](#)

- **Indexy rastu cien k základnému obdobiu**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti základnému obdobiu \[sp0006ms\]](#)

- **Jadrová a čistá inflácia**
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti rovnakému obdobiu minulého roku v % \[sp0008ms\]](#)
- [Jadrová a čistá inflácia - zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu v % \[sp0007ms\]](#)
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti decembru minulého roku v % \[sp0009ms\]](#)

- **Spotrebné koše**
- [Spotrebný koš 2023 \[sp0033rs\]](#)
- [Spotrebný koš 2023 - reprezentanty \[sp0034rs\]](#)

Výstupy k téme inflácia:

Národná inflácia (CPI):

Údaje o indexoch spotrebiteľských cien (národná inflácia/CPI) sa zvereňujú mesačne 13. až 15. dňa nasledujúceho mesiaca po skončení referenčného obdobia. Ceny sa zisťujú na celom území SR vo vybranej sieti predajní a prevádzok služieb počas prvých 20 dní sledovaného mesiaca. Ceny sa sledujú na spotrebnom koši, založenom z 740 reprezentantov - vybraných druhov

tovarov a služieb, ktoré sú zatriedené do 12 odborov, 44 skupín a 102 tried podľa klasifikácie COICOP.

Údaje za august sú dostupné 14. septembra 2023:

- v tabuľkách v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#), a vo forme Informatívnej správy v [Katalógu informatívnych správ](#)
- podrobné údaje v členení podľa sociálnych skupín obyvateľstva (domácnosti zamestnancov, dôchodcov, pre nízkopríjmové domácnosti) 26. septembra 2023 v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#).

Medzinárodne harmonizovaná inflácia v EÚ (HICP):

Údaje o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien (Harmonized Indices of Consumer Prices/HICP) v EÚ sa zverejňujú mesačne, niekoľko dní po národnej inflácii CPI. Ide o údaje zisťované podľa jednotnej metodiky EÚ pre vzájomnú **porovnateľnosť inflácie medzikrajinami**. **Zoznam cien tovarov a služieb** (spotrebné koše) sa čiastočne líšia, HICP na rozdiel od národnej inflácie (CPI) neobsahuje „Imputované nájomné“ a vybrané položky veľkých opráv a údržby domácností, z čoho vyplývajú odlišnosti vo váhach zložiek vo výdavkoch domácností (v spotrebnom koši).

Údaje za august budú zverejnené 19. septembra 2023:

- na portáli www.statistics.sk v tabuľkách v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#) a vo forme Informatívnej správy v [Katalógu informatívnych správ](#)
- na portáli www.eurostat.eu

Štatistický úrad SR zverejňuje graf **Štruktúra výdavkov domácností**, ktorý prezentuje [spotrebný kôš platný pre rok 2023](#). Uvádza, koľko prostriedkov domácnosť vynakladá na konkrétne výdavkové skupiny výrobkov a služieb v bežnom živote. Poznanie štruktúry výdavkov domácností je nevyhnutnou súčasťou pre zistenie výšky inflácie (rastu cien), pretože určuje váhy výdavkových položiek pre jej výpočet. Váhy sú každoročne revidované.

Štruktúra výdavkov c

(v %, 12 odborov od najvyšš

